

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 27/4/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 381

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ελεγχοι στην εγχώρια αγορά γάλακτος, γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση ΑΚΕ 3503/254/25-2-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση ΑΚΕ που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Κασαπίδης, Μ. Χαρακόπουλος, Α. Δημοσκάκης, Χ. Κέλλας, Α. Δαβάκης, Γ. Βλάχος, Χ. Σταϊκούρας, Σ. Γιαννάκης, Κ. Τσιάρας, Δ. Κυριαζίδης, Ι. Αντωνιάδης, Σ. Αναστασιάδης, Ν. Μηταράκης, Ε. Αυγενάκης, Γ. Βαγιωνάς, Α. Μπούρας, Χ. Μπουκώρος, Ι. Ανδριανός, Γ. Γεωργαντάς, Μ. Αντωνίου, Γ. Στύλιος, Θ. Καράογλου, Ν. Παναγιωτόπουλος, Χ. Δήμας, Κ. Σκρέκας, Α. Καββαδάς, Κ. Καραμανλής, Χ. Αθανασίου, Ι. Κεφαλογιάννης, Β. Γιόγιακας και Κ. Κουκοδήμος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων) για το χρονικό διάστημα από 1-1-2014 έως 30-12-2015 έχουν, μέχρι στιγμής, διαβιβαστεί 20 περιπτώσεις για εξέταση τυχόν επιβολής κυρώσεων, οι οποίες θα εξεταστούν, πλέον, με το νέο πλαίσιο, βάσει του οποίου θεσπίστηκε η δήλωση και τήρηση των ισοζυγίων γάλακτος μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής ΑΡΤΕΜΙΣ που θα συμβάλλει σε μία συνολικότερη βελτίωση του συστήματος ελέγχου.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι ο Ε.Λ.Γ.Ο - ΔΗΜΗΤΡΑ πραγματοποιεί συνεχείς ελέγχους στις επιχειρήσεις γάλακτος, προκειμένου να διαπιστωθεί η νόμιμη χρήση όλων των ειδών γάλακτος στα διάφορα γαλακτοκομικά προϊόντα, η τήρηση της συμβατικής υποχρέωσης των επιχειρήσεων για μή χρήση πρώτων υλών προέλευσης τρίτων χωρών για παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων σε εγκαταστάσεις μεταποίησης που έχουν επιδοτηθεί από εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα, η ορθότητα των ισχυρισμών για τη γεωγραφική προέλευση της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε στην παραγωγή συγκεκριμένων γαλακτοκομικών προϊόντων και η διακίνηση, διάθεση και παράδοση υποπροϊόντων γάλακτος. Στο πλαίσιο εφαρμογής της αριθ. 175180 KYA (ΦΕΚ 1721/02-082011), 614 επιχειρήσεις γάλακτος υποχρεούνται στην αποστολή των Μηνιαίων Δηλώσεων Ισοζυγίου Γάλακτος (ΜΔΙΓ).

Αναλυτικότερα:

- το έτος 2014, πραγματοποιήθηκαν 160 έλεγχοι ΜΔΙΓ σε επιχειρήσεις γάλακτος, από τους οποίους οι 70 παρουσίασαν ευρήματα και προτάθηκε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων) η επιβολή προστίμων για 20 από αυτές τις περιπτώσεις.

- Το έτος 2015, πραγματοποιήθηκαν 120 έλεγχοι ΜΔΓ σε επιχειρήσεις γάλακτος, από τους οποίους οι 38 παρουσίασαν ευρήματα και θα προταθεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων) η επιβολή προστίμων για 10 από αυτές τις περιπτώσεις.

Οι έλεγχοι ισοζυγίων γάλακτος, ανά εποπτεία, κατανέμονται ως εξής:

Έλεγχοι Ισοζυγίων		
Εποπτεία	2014	2015
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	21	13
Κεντρικής & Δυτικής Μακεδονίας	43	28
Θεσσαλίας	29	22
Ηπείρου	14	14
Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας & Νήσων	18	15
Πελοποννήσου & Δυτικής Στερεάς Ελλάδας	35	28
Σύνολο	160	120

Παράλληλα, ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, ως αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την πιστοποίηση των Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), διενεργεί ελέγχους και χορηγεί πιστοποίηση σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης, παρασκευής, συσκευασίας και εμπορίας τυριών ΠΟΠ. Επίσης, διενεργεί ελέγχους στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης, διασφαλίζοντας την ορθή επισήμανση των προϊόντων αυτών και την προστασία των ενδείξεων από τυχόν φαινόμενα παραπλάνησης των καταναλωτών.

Ειδικότερα, ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ ελέγχει τα παρακάτω πεδία:

- Την παραγωγική διαδικασία και την προέλευση της πρώτης ύλης. Επισημαίνεται ότι, κατά τον έλεγχο, πραγματοποιείται διασταύρωση των εμπορικών εγγράφων (δελτία αποστολής/τιμολόγια) με τα αρχεία εισροών-εκροών που υποχρεούται να τηρεί κάθε επιχείρηση που είναι ενταγμένη στο Σύστημα Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων ΠΟΠ-ΠΓΕ.
- Την Τυποποίηση – Εμπορία των εν λόγω προϊόντων προς αποφυγή φαινομένων νοθείας ή/και ελληνοποίησεων.
- Την ορθή επισήμανση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, σχετικά με την καταχωρισμένη ονομασία (ύπαρξη πιστοποιητικού σε ισχύ και ορθή καταγραφή των υποχρεωτικών στοιχείων ελέγχου στα συνοδευτικά έγγραφα) στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης.

Συγκεκριμένα:

- το έτος 2014, διενεργήθηκαν από τον Οργανισμό έλεγχοι σε 38 επιχειρήσεις παραγωγής ή/και συσκευασίας ή/και εμπορίας τυροκομικών προϊόντων, για 72 τυριά ΠΟΠ, ενώ
- το έτος 2015, διενεργήθηκαν από τον Οργανισμό έλεγχοι σε 85 επιχειρήσεις για 150 τυριά ΠΟΠ.

Από τους ελέγχους αυτούς, παραπέμφθηκαν στην αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για επιβολή κυρώσεων, 4 επιχειρήσεις για 6 τυριά ΠΟΠ, ενώ το 2015, 2 επιχειρήσεις για 4 τυριά ΠΟΠ.

Παράλληλα, τα δύο τελευταία έτη διενεργήθηκαν έλεγχοι σε χώρους χονδρικής ή/και λιανικής πώλησης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ, από τους οποίους καταγράφηκαν τα κάτωθι ευρήματα που αφορούν στα τυριά ΠΟΠ:

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ-ΣΗΜΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ-ΣΗΜΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΚΑΝ ΤΥΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΤΥΡΙΩΝ ΠΟΠ) ΜΕ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΑ ΔΙΕΘΕΣΑΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΦΟΥΝ ΑΠΟ ΟΣΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΚΑΝ
2014	42	12	21	16	7 ΠΡΟΙΟΝΤΑ / 6 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
2015	21	3	5	5	1 ΠΡΟΙΟΝ / 1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Από τους ανωτέρω ελέγχους παραπέμφθηκαν στην Α' βάθμια Επιτροπή Παρατυπών και Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ, για το 2014, 9 υποθέσεις προϊόντων τυριών ΠΟΠ. Επιπλέον των ανωτέρω επιπότιων ελέγχων, ο Οργανισμός διενεργεί διοικητικούς-διασταυρωτικούς ελέγχους για τον έλεγχο των παραχθεισών ποσοτήτων τυριών ΠΟΠ.

Επισημαίνεται ότι αρμοδιότητα του Οργανισμού είναι η θωράκιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των ελέγχων και του συστήματος πιστοποίησης, με σόχο την προστασία των συμφερόντων των παραγωγών, την εδραίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα προϊόντα και την αποφυγή φαινομένων παραπλάνησής τους.

Επίσης, ο ΕΦΕΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διεξάγει σε ετήσια βάση ελέγχους για την καταλληλότητα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων που κυκλοφορούν στην αγορά. Οι δειγματοληψίες γίνονται σε έτοιμα προϊόντα από τελικά σημεία πώλησης, όπως μεγάλα εμπορικά καταστήματα, σε χώρους παραγωγής επεξεργασίας και τυποποίησης γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς, επίσης, και σε σημεία χονδρικής πώλησης (εισαγωγείς, διανομείς κ.λπ.).

Σχετικά με το πρόγραμμα ελέγχων της Ποιότητας Γαλακτοκομικών Προϊόντων που υλοποιεί ο ΕΦΕΤ, σκοπός του ελέγχου είναι η προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών μέσω της συμμόρφωσης με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία όσον αφορά:

- στην εξακρίβωση ότι τα γαλακτοκομικά προϊόντα (τυριά ΠΟΠ, διάφορα άλλα τυριά, γιαούρτια, βιούτυρα και γάλατα ιδιωτικής ετικέτας) φέρουν τη σωστή επισήμανση σχετικά με το είδος του γάλακτος που περιέχουν,
- στην ανίχνευση τυχόν νοθείας,
- στη συμμόρφωσή τους με τις προδιαγραφές του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ως προς την ποσότητα λίπους, υγρασίας και Στερεού Υπολείμματος Άνευ Λίπους (ΣΥΑΛ) και
- στην εξακρίβωση ότι τα προϊόντα επισημαίνονται ως γαλακτοκομικά, ενώ είναι μη γαλακτοκομικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και της αριθ. 278186 KYA (ΦΕΚ 1097 Β 27/08/2002).

Επισημαίνεται ότι το χρονικό διάστημα 2014-2015 έχουν πραγματοποιηθεί 1.065 έλεγχοι εγκαταστάσεων παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων στον τομέα της υγιεινής και ασφαλείας, με ποσοστό συμμόρφωσης 96,7%. Επιπρόσθετα, διενεργήθηκαν 323 εργαστηριακοί έλεγχοι σε γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα και η συμμόρφωση με τη νομοθεσία είναι ~97,8%. Διαχρονικά, η πλειοψηφία των μη συμμορφώσεων σχετίζεται σε επίπεδο εγκαταστάσεων με ζητήματα γενικής υγιεινής και στα προϊόντα με μη κανονική επισήμανση (λανθασμένες ενδείξεις στις ετικέτες των γαλακτοκομικών προϊόντων). Σε όλες τις περιπτώσεις των παραβάσεων ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία διαδικασίες (συστάσεις και επανέλεγχοι, επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων).

Πλέον των ανωτέρω, αναφέρεται ότι το ενωσιακό δίκαιο δεν επιτρέπει την απαίτηση υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας προέλευσης στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Ως εκ τούτου, η Ε.Ε., με την αριθ. 2010/147/ΕΕ απόφασή της, ανάγκασε τη χώρα μας να αποσύρει σχετική αγορανομική διάταξη, η οποία θέσπιζε υποχρεωτική την αναγραφή προέλευσης της πρώτης ύλης. Βάσει του τελωνειακού κώδικα της Ε.Ε., εάν η πρώτη ύλη του γάλακτος έχει υποστεί ουσιώδη μεταποίηση σε μία χώρα, όπως συμβαίνει και κατά την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, το παραγόμενο προϊόν δύναται να χαρακτηριστεί ως προϊόν της χώρας αυτής.

Παρά τα ανωτέρω, η υποχρεωτική αναγραφή της προέλευσης στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελεί πάγιο αίτημα της χώρας μας στις συζητήσεις σε επίπεδο Οργάνων της Ε.Ε., καθώς προϋποθέτει ρύθμιση σε ενωσιακό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2015 παρουσίασε, ως είχε υποχρέωση από τον Καν. (ΕΕ) 1169/2011, ανάλυση αντίκτυπου για την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για το γάλα, το γάλα που χρησιμοποιείται ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων, στην οποία, ωστόσο, κατέληγε στην παρουσίαση της υποχρεωτικής αναγραφής ως μη εφικτής λόγω μεγάλου διοικητικού κόστους. Στις πιέσεις προς την Ε.Ε. που συνεχίζουν, όμως, να ασκούνται, η χώρα μας πρωτοστατεί.

Τα ανωτέρω αποδεικνύουν ότι στην Ελλάδα δεν τίθεται θέμα αδυναμίας των ελέγχων να διαπιστώσουν το φαινόμενο, αλλά είναι το θεσμικό πλαίσιο που δεν επιτρέπει παρέμβαση ως προς την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας προέλευσης.

Ωστόσο, για την αντιστάθμιση της έλλειψης δυνατότητας, βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας, για απαίτηση υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας προέλευσης, έχει καθιερωθεί στην Ελλάδα εθελοντικό σήμα, το «Ελληνικό Σήμα», το οποίο απονέμεται σε γαλακτοκομικά προϊόντα που παράγονται αποκλειστικά από εγχώριο γάλα, βάσει της αριθ. K4-7838/ΦΕΚ Β/1432/04-06-14 KYA.

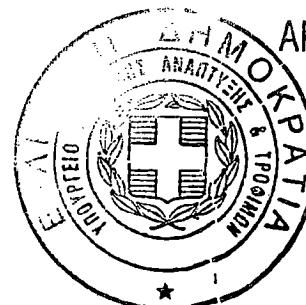
Επιπλέον, το ισχύον νομικό πλαίσιο, βάσει της αριθ. 175180/2011 (ΦΕΚ Β 1721) KYA για την τήρηση των ισοζυγίων γάλακτος, ήταν αναγκαίο να συμπληρωθεί με τις απαραίτητες λειπομέρειες εφαρμογής, οι οποίες εκδόθηκαν με την αριθ. 1678/111284/2015 ΥΑ (ΦΕΚ Β 2257), προκειμένου να καλύψουν νομικά κενά και να ρυθμίσουν θέματα, όπως το μέγιστο ύψος επιβολής κυρώσεων, το οποίο ήταν αναγκαίο να προσαρμοστεί στα νέα οικονομικά δεδομένα της Ελλάδας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΤΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη
2. Βουλευτή κ. Μ. Χαρακόπουλο
3. Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη
4. Βουλευτή κ. Χ. Κέλλα
5. Βουλευτή κ. Α. Δαβάκη
6. Βουλευτή κ. Γ. Βλάχο
7. Βουλευτή κ. Χ. Σταϊκούρα
8. Βουλευτή κ. Σ. Γιαννάκη
9. Βουλευτή κ. Κ. Τσιάρα
10. Βουλευτή κ. Δ. Κυριαζίδη
11. Βουλευτή κ. Ι. Αντωνιάδη
12. Βουλευτή κ. Σ. Αναστασιάδη
13. Βουλευτή κ. Ν. Μηταράκη
14. Βουλευτή κ. Ε. Αυγενάκη
15. Βουλευτή κ. Γ. Βαγιωνά
16. Βουλευτή κ. Α. Μπούρα
17. Βουλευτή κ. Χ. Μπουκώρο
18. Βουλευτή κ. Ι. Ανδριανό
19. Βουλευτή κ. Γ. Γεωργαντά
20. Βουλευτή κα Μ. Αντωνίου
21. Βουλευτή κ. Γ. Στύλιο
22. Βουλευτή κ. Θ. Καράογλου
23. Βουλευτή κ. Ν. Παναγιωτόπουλο
24. Βουλευτή κ. Δήμα
25. Βουλευτή κ. Κ. Σκρέκα
26. Βουλευτή κ. Α. Καββαδά
27. Βουλευτή κ. Κ. Καραμανλή
28. Βουλευτή κ. Χ. Αθανασίου
29. Βουλευτή κ. Ι. Κεφαλογιάννη
30. Βουλευτή κ. Β. Γιόγιακα
31. Βουλευτή κ. Κ. Κουκοδήμο

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Π. Μενδίος